

Kristiansand
kommune

Kristiansand
kommune

Videreutvikling av hverdagsrehabilitering

10 års erfaring
med plan for fremtiden

Ingeborg van Frankenhuyzen
ergoterapeut

Oppsummert

Kristiansand
kommune

- Historiske linjer fra starten 2012 til nå
- Hvilke utfordringer og hva har vi lært
- Hvordan har vi landet tjenesten i 2024
- Utfordringsbilde fremover

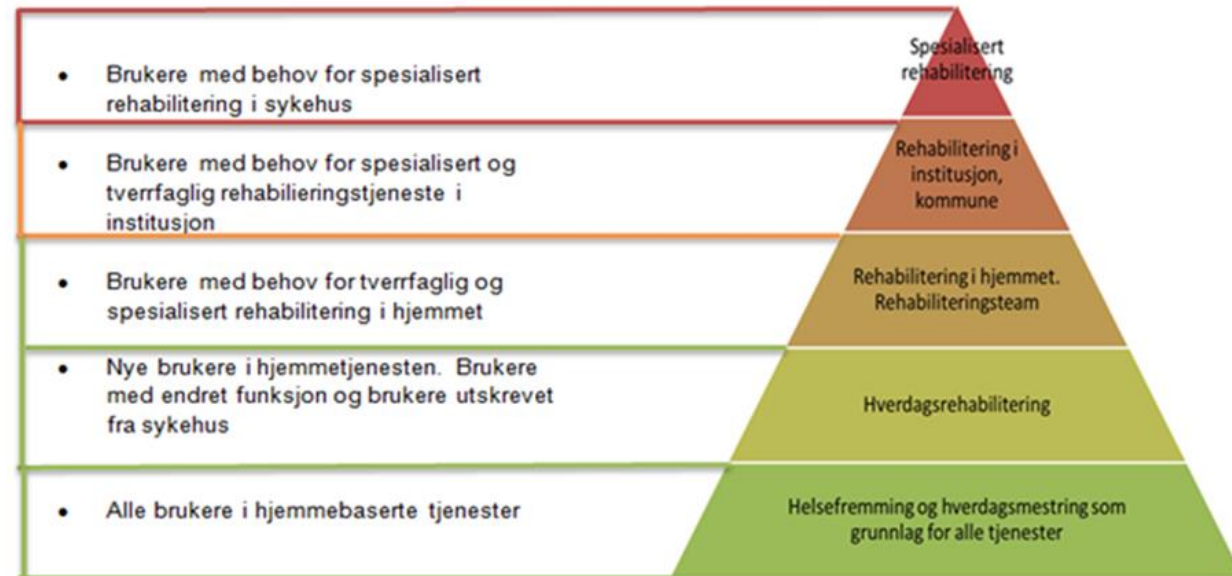
Tilbakeblikk til prosjektperioden 2013-2016

Bakteppet

Helsefremmingsplanen 2013

Anbefalinger

- Mer målrettet, systematisk og kunnskapsbasert arbeid med folkehelse, forebygging og rehabilitering
- Innføre hverdagsrehabilitering som ny tjeneste
- Fremme hverdagsmestring som ideologi i hjemmetjenesten

Prosjekt: «Mestring gir muligheter»

2012: vedtak Bystyret

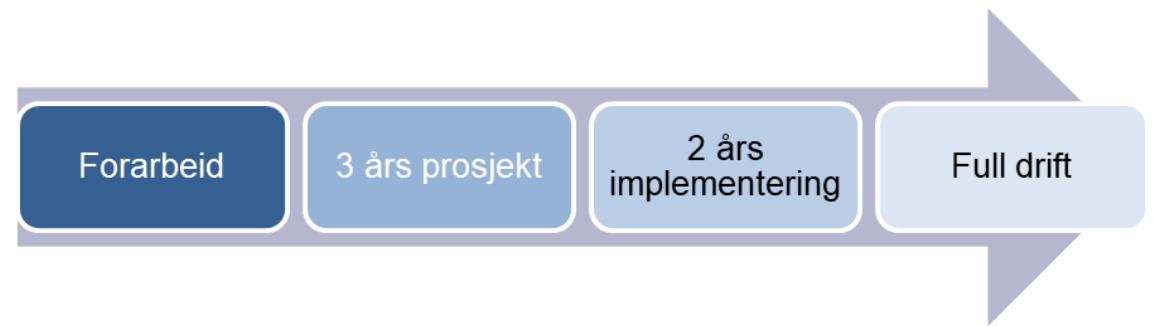
2013: ansatt prosjektleder, pilotering to soner

2014: utvidelse til 4 soner

2015: ny arbeidsform i alle hjemmetjenester

2016: hverdagsrehabilitering som tjeneste i hele byen

2017: evaluering av hverdagsrehabilitering

Målgruppen

Kristiansand
kommune

- ✓ Alle nye søkere vurderes
- ✓ Brukere med endring i funksjon som har tjenesten fra før
- ✓ Utskrivningsklare pasienter fra døgntrehabilitering og sykehus
- ✓ Hjemmeboende
- ✓ Brukere som forstår instruksjon og som kan formulere sine egne mål

Valg av modell i starten av prosjektet

Motorteam modell:
sykepleier,
fysioterapeut og
ergoterapeut

Organiseres som
en del av
hjemmetjenesten

Leder i
hjemmetjenesten

Kartleggingsverktøy + registrering

- COPM: Canadian Occupational Performance Measure
- SPPB: Short Physical Performance Battery
- IPLOS
- Evaluering av effekt for bruker

Resultat evaluering effekt for bruker 2013-2016 COPM

N=414	COPM tilfredshet	COPM utførelse
Gjennomsnitt	3,66	3,42
Median	3,75	3,25
Maksimum	9	9
Minimum	-3,6	-2
Andel med økning på 2 eller mer	77%	74,3%

SPPB 2013-2016

Kristiansand
kommune

N=438	SPPB utvikling
Gjennomsnitt	1,44
Median	1,0
Maksimum	8
Minimum	-4
Andel med økning på 1 eller mer	70%

Effekt på antall timer hjemmetjenester

2013-2016

Kristiansand
kommune

N=410	Antall brukere	Timer	Antall brukere	Antall besøk
Ingen endring i tjenesten	148	35,4%	173	42,3%
Økt	42	10,2%	45	11%
Redusert	223	54,4%	191	46,7%

Erfaringer med målgruppa

Kristiansand
kommune

- ✓ Alle nye søkere vurderes
- ✓ Brukere med endring i funksjon som har tjenesten fra før
- ✓ Utskrivningsklare pasienter fra døgnerhabilitering og sykehus
- ✓ Hjemmeboende
- ✓ Brukere som forstår instruksjon og som kan formulere sine egne mål

God effekt

- Brukere med akutt funksjonsfall eller endring sin funksjon
- Nye brukere på vei inn i tjenestene
- Endring i livssituasjon
- Eldre over 60 år

Målgruppa

Mindre god effekt

- Unge brukere
- Kronikere
- Rus / psykiatri / demens
- Brukere med behov for oppfølging over lang tid og sammensatte behov

Erfaring med forløpslengde

Kristiansand
kommune

2016 tall viser:

76% følger planlagt forløp på 4 uker

8,4 % avslutter før det har gått 4 uker

18 % forlenger

Henvisningsrutiner

Søker om tjenesten

Fattes vedtak

BE-notat fra
rehabiliterings/korttidsavdelingen

- Tidlig innsats
- I gang 48 timer etter vedtak
- Motorteam kartlegger og vurderer i samarbeid med forvaltning

Evaluering 2017

Kristiansand
kommune

- Målgrupper
- Tildelingspraksis
- Organisering og ledelse
- Evaluering av effekt for etterspørsel av tjenester

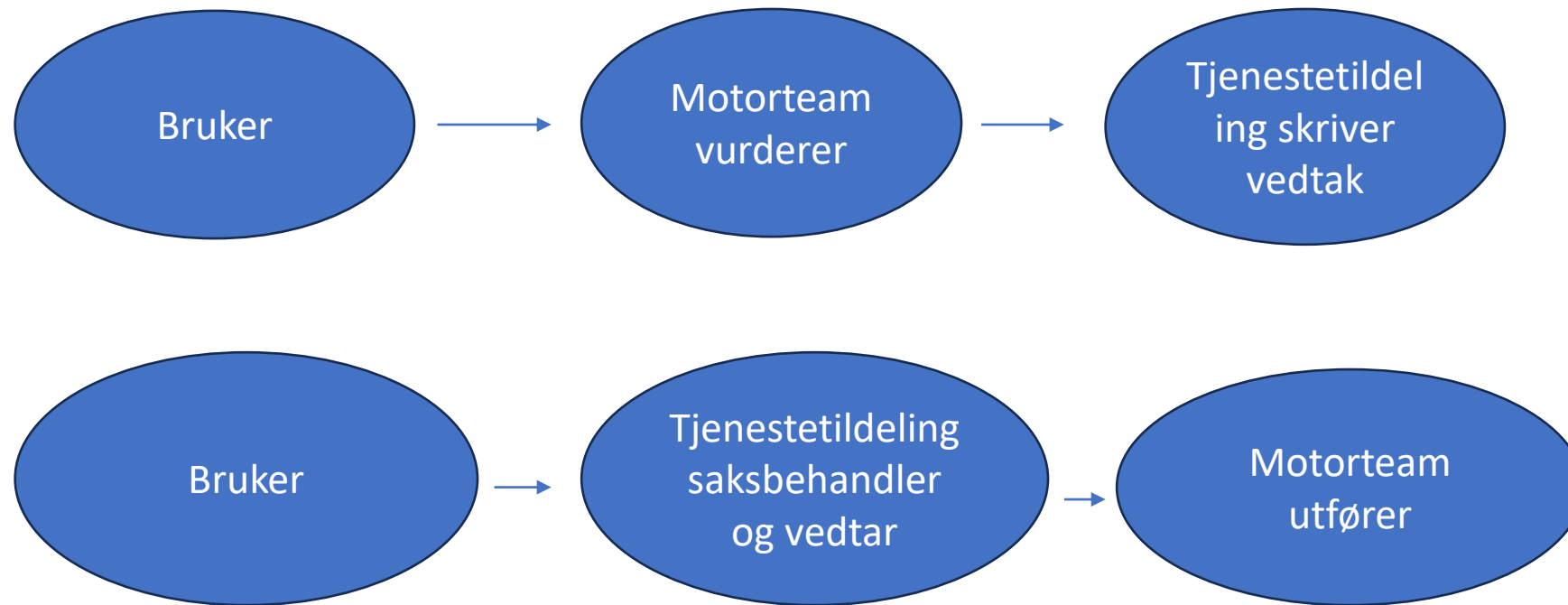
Anbefalinger målgruppe

- Opprettholde målgruppene definert i prosjekt
- Hovedtyngden er over 60 år
- Inkludere brukere med moderat demens / kognitiv svikt så fremt bruker selv / med hjelp av pårørende kan definere sine mål

- Tjenesten langvarig rehabilitering i hjemmet har ikke fungert etter intensjon (evaluering i 2015) Det mangler en rehabiliteringstjeneste for andre målgrupper

Tildelingspraksis

- Tildelingen fungerer i form av to ulike varianter

Anbefalinger tildelingspraksis

- Hjemmetjenester identifiserer aktuelle brukere- BE-notat
- Søknader om andre tjenester - bør vurderes behov hverdagsrehabilitering; tjenestetildeling (FOK) bør tilføres mer kompetanse på å identifisere behov for rehabilitering
- Det bør etableres faste samarbeidsmøter

Organisering og ledelse

Kristiansand
kommune

- Fast møtestruktur og møtepunkter nødvendig med hjemmetjenesten
- Tilstedeværelse av motorteam i sonene gir økt kompetanse
- Motorteam modellen- hjemmetjenesten har ansvar for noe utførelse, men har begrenset tid
- Soneleder som leder for motorteam: savner faglig pådriv

Kristiansand
kommune

Anbefalinger organisering og ledelse

Enhetlig ledelse med tydelig faglig fokus

Utvikle lik praksis mellom de ulike motorteamene

Effekt for etterspørsel av tjenester

Bra effekt knyttet til brukere

God effekt etterspørsel hjemmetjenesten

Statsforvalteren avdekker avvik knyttet til tildeling av individuell plan og koordinator, samt tjenesten langvarig rehabilitering i hjemme.

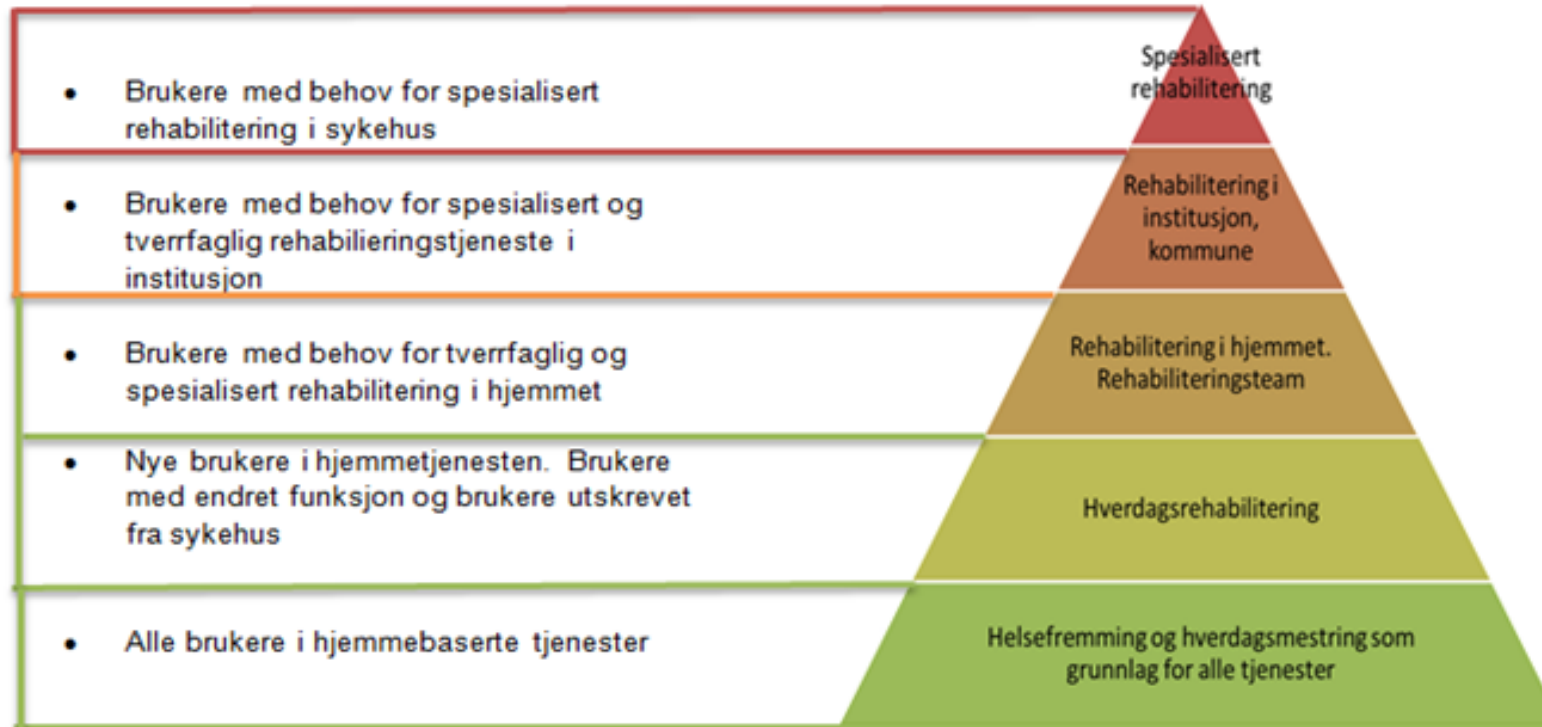
2017: Nytt prosjekt opprettes: «Fremtidsrettet Rehabilitering»

Styrking av rehabilitering i kommunen

Prosjekt fremtidsrettet rehabilitering 2017-2019

Kristiansand kommune

Pilot: Pasient Spesifikk Funksjonsskala (PSFS) i motorteam og rehabiliteringsavdeling

Kristiansand kommune

Pasient ID: _____

Hva er viktig for deg?

Hvor vanskelig synes du det er å utføre aktiviteten nå?

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Veldig vanskelig Ingen vansker

	1. samtale	2. samtale
Gjennomsnitt	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Opplevd nytte	<input type="text"/>	<input type="text"/>

$\text{Opplevd nytte} = \text{Gjennomsnitt} - \text{Opplevd nytte}$

Mestringshjulet

Kristiansand
kommune

Pilot: hva er viktig for deg som pårørende

Kristiansand
kommune

Samtalen

Mestringshjulet viser kategorier som kan brukes som inspirasjon før og under samtalene med pårørende. Kategoriene symboliserer områder i livet som kan være viktig for deg som pårørende.

Under finner du noen hjelpespørsmål som du kan tenke gjennom i forkant av samtalen.

- Hvilken rolle du har i forhold til den som har tjeneste(r) fra kommunen
- Hvordan blir livet ditt påvirket av at en av dine nærmeste er syk?
- Hva skal til for at du skal føle deg trygg som pårørende?
- Hvordan er nettverket deres?
- Hvordan har du det?
- Hva ønsker du selv å ha ansvar for?
- Har dere fått innsikt i sykdomsforløpet og sykdomsbildet til den som er syk?
- Er det involverte barn som må følges opp?

Kristiansand
kommune

Anbefalinger og resultater

Anbefalinger for rehabilitering i hjemmet

Anbefalinger for institusjonsrehabilitering

Anbefalinger for økt samhandling

Anbefalinger rehabilitering i hjemmet

- Vår 2018 vedtak: tjenestene hverdagsrehabilitering og rehabilitering i hjemmet utføres av motorteam – som to ulike vedtaksbaserte tjenester
- Teamet får navnet **rehabiliteringsteam**
- Teamene samles under en leder og i felles lokalisasjon
- Vedtakslengde 4-8 uker med mulighet for forlengelse

Oppsummert: Resultat av prosjektene

- 4 Rehabiliteringsteam som tar alle hjemmebaserte rehabiliteringsbrukere
- Faste møter mellom koordinator rehabiliteringsteam og forvaltningskontor
- Faste møter hjemmetjenesten og rehabiliteringsteam
- Bruk av samme kartleggingsverktøy gir helhetlig rehabilitering
- Involvere pårørende mest mulig
- Styrket forvaltning- flere IP /koordinatorsaker i rehabiliteringsteam/blant terapeutene og i hjemmetjenesten

Antall brukere hjemmebasert rehabilitering 2019-2023

- 2019: 236
- 2020: unntaksåret med Corona
- 2021: (etter kommunesammenslåing- 20% flere innbyggere) 379
- 2022: 355
- 2023: 375
- 2024: i snitt til nå 30 nye rehabiliteringsbrukere per måned

Status hjemmebasert rehabilitering 2023

Kristiansand
kommune

Kommunesammenslåing: ingen skilsmisse (2024)

Samlokalisering i nytt bygg (2022)

Antall brukere 2023: 376 brukere
 350 vedtak hverdagsrehabilitering
 26 vedtak (langvarig)rehabilitering i hjemmet

Forløp hverdagsrehabilitering: snitt 4,3 uker

Forløp rehabilitering i hjemmet: snitt 13,7 uker

Demografisk utvikling 2019-2024

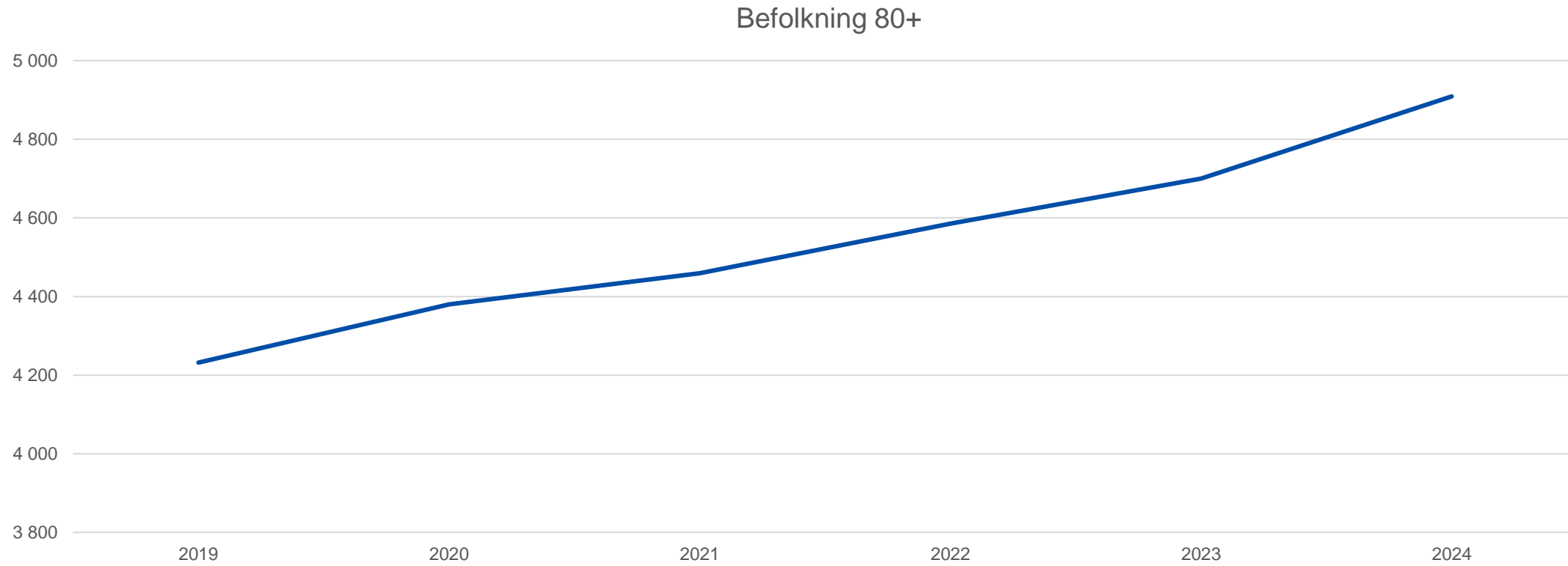
Økt antall 80+ 16 %

- 80-84 år økt med 26%
- 85-89 år økt med 3%
- 90-94 år økt med 11,7%
- 95-99 år økt med 15,2%
- 100 år eller eldre økt med 50%

Befolkningsvekst 80+

Kristiansand
kommune

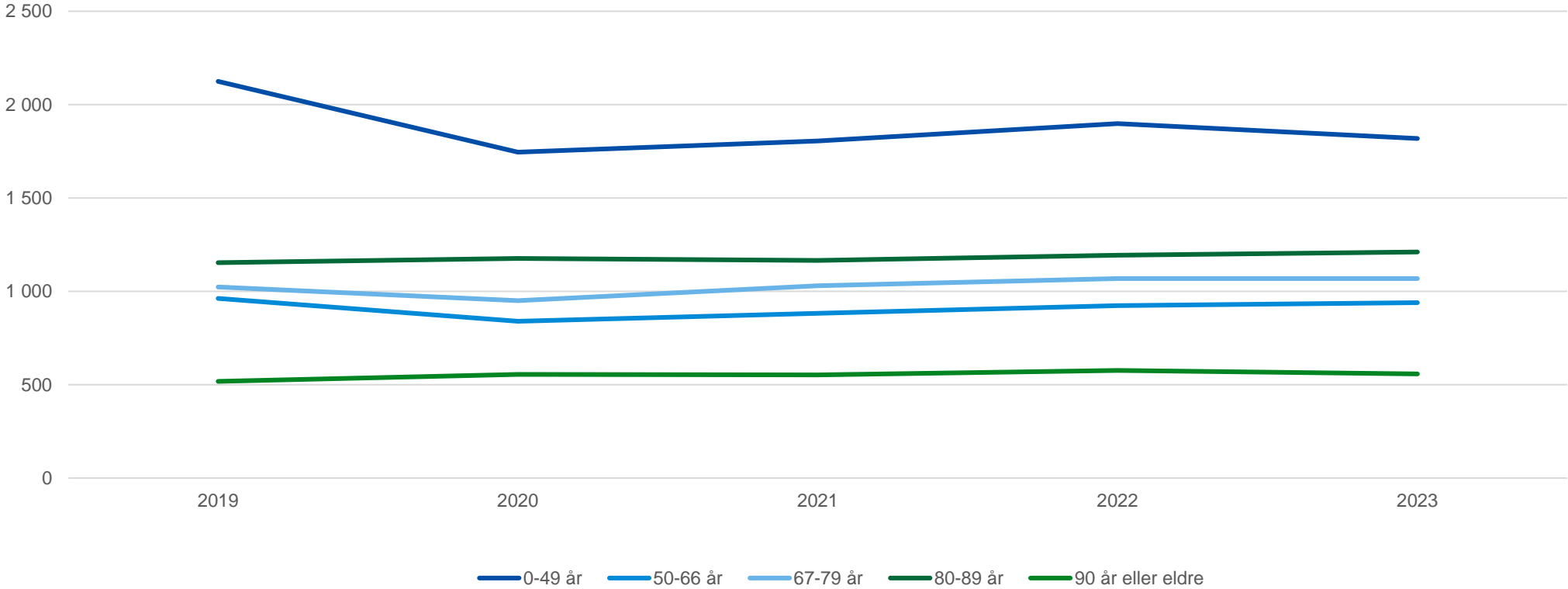
Kilde SSB

Vekst hjemmetjenester

Kristiansand kommune

Helsetjenester i heimen

Kilde SSB

Tanker og plan for fremtiden

- Færre hender... utfordringer med rekruttering av personal
- Institusjonsrehabilitering som egen enhet er vanskelig å drifte
- Samlokalisering korttidsplasser og rehabiliteringsplasser
- Flere rehabiliteringsteam i kommunen for å styrke hjemmebasert rehabilitering

Kristiansand
kommune

Enhet for rehabilitering Kristiansand

- Fysioterapeuter som jobber i distrikt
- Ergoterapeuter som jobber i distrikt
- Alle 5 Rehabiliteringsteam
- 8 ergo og fysio som jobber på Korttids- og Rehabiliteringsavdelinger på institusjon
- Hjelpemiddelteknikere
- Syn og hørsel
- Velferdsteknologi
- Kommunalt lager for hjelpemidler
- Rehabiliteringsmottak

Alt samlet under ett tak

Rehabilitering i sammenheng med andre tjenester

Kristiansand
kommune

- Behandlingsgrupper som et tiltak for mange som trenger trening og oppfølging over lengre tid
- 12 uker, 2x i uka
- Ledes av to (fysio/ergoterapeuter,spl)
- Blir hentet og kjørt med taxi
- SPPB på minst 3 poeng
- 5 grupper med 10 deltakere

2024- ett-års feiring

Kristiansand
kommune

Rehabiliteringsfeltet i utvikling

- Viktig prioritering – effekt hjemmetjenesten: har ikke økt på tross av økt antall eldre i kommunen
- Færre hender gjør det nødvendig å finne andre løsninger enn pleie og hjelp
- Ny generasjon eldre: bo hjemme lengst mulig i leiligheter som er bygget til dette

Fremover i 2024, og mot 2030...

- Mange rehabiliteringsbrukere har hjemmetjenester- hvordan sikre samarbeidet i en travel hver dag
- Mange nyansatte i hjemmetjenester- hvordan sikre kompetansen
- Andre typer utfordringer i rehabiliteringstjenesten:
 - Liggetid på sykehus og institusjon kortes ned
 - Rehabiliteringsteam må stå klar til en hver tid
 - Lav terskeltilbud påvirker målgruppa for rehabilitering
 - Flere brukere med annen kulturell bakgrunn og dermed andre forventninger

Er vi rustet for fremtiden?

- Kommunen øker antall stillinger i hjemmebasert rehabilitering
- 5 team i hele byen skal levere lik tjeneste

- Sprekere eldre som er aktive gir andre typer skader / behov for rehabilitering
- Behov for bred kompetanse

- Kommunen har mange andre tjenester som forebygger og aktiviserer eldre
- Godt samarbeid med frivillige

Kristiansand
kommune

Telefon 38 07 50 00
post@kristiansand.kommune.no
Kristiansand.kommune.no